

Тарилгада мүнөөнөө бэлэдхэхэ хэрэгтэй!

Бүхэ ороондай пролетарина, нэгэдэгтэй!

БУРЯТ-МОНГОЛОЙ ҮНЭН

ВКП(б)-гэй Обкомой,
БМАССР-эч Верховно Советай
ба ВКП(б)-гэй Улан-Удын
Горкомой орган

№ 286 (4098) 1942 оной декабрийн 4, пятница Сэн 15 мунган

ТАРИЛГАДА БЭЛЭДХЭЛ— ТҮРҮҮШЫН ЗОРИЛГО

Декабрийн 25-аа хойшо ивэрхэд нэгэ табан хоног гадаа түрүүв колхозууд тарилгада бэлэдхэлэй бара жэшэте байнаар үнэгэрхэ тухай республиканы правительствэ ба партины Обкомой заабариге хэлбэрлэлгүүгээр хэрэг дээрнэ бэлэдхэлгэ байганаар өнө гэршэлнэ. Зарим жэшэте артельнүүд хуураарта даалабаринүүдэ хүсэд дүүргэхэ өртөө.

Гэбшье «сэг үшөө эртэ» гэнэ хэвчэн үсэд бодотой байжа, энэ түрүүн удхашанартай хэрэгтэ өөрөө бүтэхэдэ байгаад байсан хүтэлбэрилэгшэдтэй шугагууд зэрэгсэсүүд болон тариалын бусад шугаа зүйлнүүдэ бэлэдхэлгэ захалаашгүйгөөр шөржэ байгад. Бэлэн юмэ абжа амташан ба хураанд зарим хүтэлбэрилэгшэ амгалан тойрон сагай зав үшөө өртөөнүй, ондоо тээбээ нэвэ зэрэгсэсүүд гэгэ гү, али шэнэ заншай хэрэгчэлнүүдэ абхаар байдан, ангаа ангайжа шугаа аялгүй зан аашаануудыг гаргадагын тононэ нээ бүрүү. Дайн сэрэгтэй үсэд дээрэ хэе юмэ элгээтэйгээ өхө өхө вэриг хуураартайгаар, бага хэмжээтэйгээр үгтэхэ байна. Өтөнхи машинанууд, зэрэгсэсүүд болбол нутаг дээрэ, мүн дэ нутагтай өр материаллаар бэлэдхэлгэ байганаар бүрэн ойлгожэ, хуушан түмэр, хуушан аялга, борной, саялга ба тарилгада бусад шугаа зүйлнүүдэ бүтүүлгэ шугаа дабарилгаар заабаргала шугала.

Үнэгэрхэ табан хоног болбол мүн дэ машина тракторнууд мугаар залгалжа байганаар багарила. Наркөмөсөй дээрхэ 1-эй мэтэтай ёшоор н.д. Салдовский ба Кеселовский гэнэ хүтэлбэрилэгшэдтэй Курбын МТС ороодо гаргалан трактор, Больше-Кутеринска МТС (тракторны нх. Никитин) — 2 трактор, Иволгин МТС (тракторны нх. Негосов) — 2 трактор арай гэжэ залгалд байна. Уржэлжэ Наркөмөсө болон зүблөөнөө ба манай партизан эрхэн бэйгэ мэдэгдүүлгэ ойлгохого, энэ хэргэ хэлэ гансал ажалай жаяг заршан үшөөлүгэ гуримгүй ба өмнөтэйгүи, нутагтай арабодом жонгуд бүрэн агаргалдгачуу байганаар элгэ болгоно. Зарим МТС-үүд отго лавуу шалгалт бэлтгэ байгад, энэ эгэ ажалыг удаарулжа байна. Тимлюйкин динамостройбин, нелогичид стапогүүдэй гэжэ гэмшэн хэргэгчлөгч, бүтүүлгэчэ ороогшэй, Утешинский юмб гэгэдэ, Иволгин МТС-ийн агаргалдгачуу энэ хэргэ зохихо ажалтай табилгуд байгызмэ, залгалдгачуу шилдэгчлөгч тосгоно дохин шугаа стапогчой дараа сөө Наркөмөсөй партизан хэргэгч байлгачуу, харин мүнөө, үдэр бүрнүүдэ вэжэ шанга ажалга агаргалдгачуу байга бэлэ. Энэ—Иволгин МТС-эйхэд юуын хамаргаа тулагдаа хашхардаг, холо харадагчүи байгнэ.

онь гэршэлнэ бэшэ аа? «Залуу кадртай ушаргаа өхө хэсүүв бэрхэтэй хүндэ бадаа даа» гэжэ политотделэй начальнүк Виктор Борисов хэлэнэ. Станотго, мастерскойдо анха түрүүлгчлөгч өрлэн залуу, заабарилгаша хүнүүдгэ зохихо тулалжаа үсүүдгүи, тэднэй зориг элгичинэ толгойложа, фурган хүмүүжүүлжэ лангич хэрэгтэ сугардаг байганаар ондоо юугээр гэршэлжэ гэнэгч?

МТС-үүдэй политотделнүүдэй началанууд ба политотделнүүдэй бүхэ хүтэлбэрилэгшэ болбол алгарты Армингаа агүүдгэ түрүүнэ довтолгонуудтай гүн түгэс удмыг үргэн шилдэгч ойлгуулан паллолжа, гансахан колхозуудта бэшэ, тэршэлэн МТС-эй мастерскойнууд соо машина шанга ба эрхэтэй ажал улам хүсэтэйгээр энэ үдэрнүүдгэ дэлгэрүүлжэ уялгагтай.

Жаргонто алан зүбхэйрхэд ба залуу хүнүүд заабариге хоорон хашхараа шуугаагар үнэгэрхэлгичинэ бүтэнгүй наанайтай байна. Тимэ навад болбол хамгай хатуу, дамагай шарүүлнүүдмэлгэ ба харюу абатад, абатахы ёшотой. Гүрэн болбол өөрөөнөө хүсүүн дээрэ олон шөржөлгөшынэ фурган хүмүүжүүлгэ ба тэршэлгэ харюу агаргалдгачуу абатахы ёшотой. МТС-үүдэй трактористнууд ба машинистнууд дамба абалан гүрэнэй машинист хээсээ бэлэн байгын, тэршэй бүрэн хэрэгчлөгчлөгч хойнохоо хүсэд харюурага байганаар нэгээншэ нургаа ёшотой. Игандын МТС-эй ахалгача мэхэнч нүхэр Жарков болбол гэмшэлжэ гэршэлгичинэ телеграммнуудыг Наркөмөсөтэ вэ-во болон, ерүүлнэ гэгшэ. Өөрөө МТС дээрэ юм хэжэ бүтэжэ байгад гэжэ хэлэжэ үсэхэ болгоно гүгэ: «ондоо абата шэнэ двигателины машин хэбтэжэ; Татауровска механика-агараа хургуулилаа шилжүүлгичинэ оборудовани станогүүд холо дугуулар, нутагта харшаар хэрэгчлөгчлөгч. Заабариге ажал хашха, хашха хэрэгээр хашхага байлшадта хатуу хэмжээлүүлгэ абата, хэлгэхэ сэг тула! Ивэ болонгүи абатахы саанаалдгэ тээжэ гэгшэ гүрэнэ харша юмэ хашхантай тангүү болгоно. Станог оборудовани хүсэд даалабарилгаар хүтэлбэрилгүи, үсэлэй ажалыг эгэл янта жрамгайгай болонгүи абатадаа эсэ табилга хэрэгтэй.

Тэрэ хэрэгтэ Телун Цырендоржиевэй табилган 5 дурдалмануудыг ромонтог, браковикч, механик бүхэн бэрхэ дээрнэ бэлэдүүлгэд байгад, амжалта олохого холон шадлаа байна. Манай гэгшэтэй энэ оной ноябрийн 29-тэ тунхагшадан бэйгэнь хашха хашхачуу байлшадгачуу, өтөн олон ромонтистууд Цырендоржиевэй урлалгаар шэнэ тунхагшадгачуу абата, трактортай заабариге эрч байганаар тунхаг байлшадгачуу ёшоо амжалжа байна.

Вождингоо урлалаар...

Улаан Армингаа довтолгы ажалай героизмаар арбихуулая!

Эрид хубилалта эригдэнэ

БНУРА. (Манай спецкорптоо телефоноор абта). Аймагай зарим колхозуудай 1942 ондо үндэр ургаса хуралжа шадгагчүи шалтгааланнэ гадаа агрохөничөөк хэмжээлүүлгачуудыг хэрэгсэлгүи, үсөө-ажалын машинистнуудыг заабарилгаша үсүүд авчараг оролдоого гаргагчүи дээрнэ болбол байга юм. Тээ, өрхө жэлэй ургаса хуралгад байгад энэ алдугта ябадаа дабтата ушарууд тус аймагай үсөөн бэшэ колхозуудай ба машинист тракторна стандинуудай эвчлөө үсүүдгэ байна.

Тылэй залуу гвардеецүүд

Мүнөө машинануудай заабарилгаша ороод байга үсөө комбайнернууд хэвэ хүтэлбэрилгүи тухай тэмдэглэн хэлжэ шадата байна. Тэднэр ёшоты комсомолецүүдүи шэнгээр үсөө шадлаа хайрлангүи, фронтоной ёшоор хүтэлбэрилгүи ябадан залуу жоржолдгачуу стандинуудай нэгжэ хэлжэлгүи: —Манай оролдох.

Уялганууды абата

Инаг вождингоо урлалаа харюу болон Курбын МТС-эй (Залгалдгачуу агротехническэ хэмжээлүүлгичинэ үнэгэрхэлгичинэ Казимовичын нэрэмжэтэ артелье тулаа гэжэ шилдэгч. Тиммын тулаа тэднэр колхозой поли дээрэ 100 шарга ваг шибэ зөөжэ гаргаха, 8 лавно шибэ, 1 тоноо шибүүнэй арга сүлүүгчэ ба 50 арталгачуу шугаа саша тогтоохогшэй уялганууды абата.

Советскэ Информбюроһоо

Декабрийн 1-эй үглөөнэй мэдээсэл

Ноябрийн 30-ай бүрэн туршада Сталинградтай ороондо ба Центральна фронт дээрэ манай шөржүүд түрүүлгичинэ эвчлүүдгэ болбол довтолгоо үргэлжэлүүлгэ.

Сталинград городой удаа хубилдгачуу сэрэгүүд дайснай хойно-хойнохоо элгэн хэдэн атакыг топтоон барла. Тус байлдаана гитлеровоцүүд 300 шахуу солдаг ба офицерууд алуулжа гэгшэ. Ондоо нэгэ үсөөн дээрэ манай подразделение 8 ДЗОТ ба билидагшад гитлеровоцүүдэ наман гаргаа. Артиллерийн ба минометнуудай буудалгаар дайснай буурагчын 27 үүр үгэ хэлгэсэн байгаа.

Сталинградтаа баруун-хойтуур манай сэрэгүүд довтолгоо абуулганууд хэбэ. Н-сэ частинэ бөөцүүд дайснай бахжүүлгэсэлэн пункткы ээлжэ зуураа 250 немечкэ солдаг ба офицеркы үгшэ хэбэ. Дайснай 6 танк гэгшээлгэсэн, 4 танк галдангачуу байна. 5 өхө буу, 7 миномет, 11 пулемет, 21 автомашина буулангачуу абата. Ондоо нэгэ үсөөн дээрэ манай частинуудыг атаковалжа гэжэ шилдэгч дайснай танкүүд ба ябан сэрэгүүд манай артиллерийскэ ба минометно буудалгаар тарагдан сохшобо.

Сталинградтаа баруун-урдуур манай сэрэгүүд байлдагачуулар урлалга дашлаа. Дайснэ болбол хуурын газарнуудта шөржүүсэлгэжэ советскэ сэрэгүүдэй довтолгыг хаштуулан барха гэжэ шилдэгч. Гэбшье, ябан сэрэгтэй буушуу отрядүүд морито сэрэгүүдэй, мүн артиллери ба танкүүдэй сохилгонуудта тээсгүи баруун-урлалга тэрхээлгэ багтай болгоно. Н-ын турша соо 2 хуурын газартай ороондо манай частинууд дайснай 700 гаран солдаг ба офицеркы хол ба 16 өхө буу, 39 пулемет, 43 автомашина үгшэ хашхадгачуу байна. Буулагдан абгалан тэрхэй ба плэндэ абгалан хүсүүд бии. Ондоо нэгэ үсөөн дээрэ манай морито сэрэгүүд сэрэгтэй зөөржэ абгалан одон мори тээжэ ба 50 авиацишина буулан абата.

Центральна фронт дээрэ манай сэрэгүүд дайснай эсэргүүсэлгэчтэй дилгэн дамба хэдэн хуурын газарнуудыг ээлжэ. Немечкүүдэй бахжүүлгичинэ хамгаалгын пункт болонгүи тогтон бүхэнэй түлөө үсэд шанга байлганууд болонгүи нэгэ эвчлэй нүгэлгэ дээрэ манай сооцины дайснай танк ба буу...

Декабрийн 1-эй үдэшын мэдээсэл

Декабрийн 1-эй туршада манай сэрэгүүд Сталинград городой ороондо ба Центральна фронт дээрэ дайснай үсэд шанга эсэргүүсэлгэчтэй дилгэн дамба, түрүүлгичинэ эвчлүүдгэ шилдэгч довтолгоо үргэлжэлүүлгэ, хэдэн хуурын газарнуудыг ээлжэ.

Ноябрийн 30-да Сталинградтай ороондо манай гэгшүүд дайснай 3 мотортой танк ороондо 50 самодельны үгшэ гээ.

Пропагандистска ба газетнэ хүдэлмэрилэгшэдэй республиканска зүблөөн дээрэ

ВКП(б)-гэй Бурят-Монголой Обкомой дэргэдэ илгэдлөн пропагандистска ба газетнэ хүдэлмэрилэгшэдэй республиканска зүблөөн үсэгчлөгч өөрөөнөө хүдэлмэрилэгшэ үргэлжэлжэ.

Тодорхойлоно баримтануудтаа мэдэхэд республиканы аймагуудай газетнүүд болбол өөрөөнөө гол зорилгыг зүбөөр ойлгоно илгэдгүи байнаар хүдэлмэрилэгшэ байганаар элгэжэ. Өдэ тоо соо, илангала Сэлэнгын аймагай «Улаан Сэлэнгэ» газетэ (редакторын нхчэр К. Балдаев), Бичурын аймагай «Ленинкий Путь» газетэ (редакторын нхчэр А. Маггутов) ба бусад болон.

Уялганууды абата

Инаг вождингоо урлалаа харюу болон Курбын МТС-эй (Залгалдгачуу агротехническэ хэмжээлүүлгичинэ үнэгэрхэлгичинэ Казимовичын нэрэмжэтэ артелье тулаа гэжэ шилдэгч. Тиммын тулаа тэднэр колхозой поли дээрэ 100 шарга ваг шибэ зөөжэ гаргаха, 8 лавно шибэ, 1 тоноо шибүүнэй арга сүлүүгчэ ба 50 арталгачуу шугаа саша тогтоохогшэй уялганууды абата.

Уялганууды абата

Инаг вождингоо урлалаа харюу болон Курбын МТС-эй (Залгалдгачуу агротехническэ хэмжээлүүлгичинэ үнэгэрхэлгичинэ Казимовичын нэрэмжэтэ артелье тулаа гэжэ шилдэгч. Тиммын тулаа тэднэр колхозой поли дээрэ 100 шарга ваг шибэ зөөжэ гаргаха, 8 лавно шибэ, 1 тоноо шибүүнэй арга сүлүүгчэ ба 50 арталгачуу шугаа саша тогтоохогшэй уялганууды абата.

Уялганууды абата

Инаг вождингоо урлалаа харюу болон Курбын МТС-эй (Залгалдгачуу агротехническэ хэмжээлүүлгичинэ үнэгэрхэлгичинэ Казимовичын нэрэмжэтэ артелье тулаа гэжэ шилдэгч. Тиммын тулаа тэднэр колхозой поли дээрэ 100 шарга ваг шибэ зөөжэ гаргаха, 8 лавно шибэ, 1 тоноо шибүүнэй арга сүлүүгчэ ба 50 арталгачуу шугаа саша тогтоохогшэй уялганууды абата.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Сэлэнгын МТС-эй политотделэй начальнүк И. Алексеев колхознуудтай хэрэгчлөгч байна.

(Үргэлжэлэлгын 2-доху шюурта)

(ҮРГЭЛЖЭЛЭЛ. ЭХИНИНЬ 1-ДЭХИ НЮУРТА)

Декабриин 2-ой үглөөнэй мэдээсэл

Африкада союзнигуудай командованин түлөөлөгшэдэй зүвлөөн

США-да буу зэбсэг бүтээлгэ

Ябгаг сэрэгтэ тараан сохихон ба зарымгае үгы хэбэн байна.

Сталинградтай заводской райондо манай сэрэгүүд буудалыгта байдаа хэжэ дайсанга талхайан байгаа. Манай дождождодева не менце жэжэхон булга ябгаг сэрэгүүдэй атакы тогтоон баржа, дайсанай эзэлхон хэдэн ДЗОТ ба гаричувые блохироваба. Удэрэй туршида дайсанай 300 солдат ба офицер үгы хэбэн. Гороной урза захата артиллерийскэ ба агнометхо будаадаан болоно.

Сталинградһаа баруун-хойгуур манай сэрэгүүд Дон мурнай зүвн эрьдэ довтолгоо байдаануудые хэбэ. Дайсан болобо советскэ частинуудай дабишлыгэ баалуудан бариха гэжэ эсэргүүцэлгэ үзүүвэлэ. Н-скэ частин бөөцүүд нэгэ бөхжүүлэгдхон шувханта орохо замуй шэрэ гитлеровецүүдэй будалгын үүр болгон хэрэгжэ байлж, гэмтэгдхон 40 нөмөцэ таш булдан абаа. Тус байдаанда олон нөмөцэ солдат ба офицер үгы хэбэн. Дайсан болобо транспортна самолетуудаар Сталинградтай хамжууа байһан өлбөхүнөө бүлэгдэгдэе бохо хэрэгжэ ба этэ хоог асарха гэжэ хэлжэ. Манай летчиуд агараа 20 нөмөцэ самолетыгэ унагаагаад аэродромуд дээрэ «Юнкерс—52» гэгэ 30 нөмөцэ самолетыгэ унагаһан байна. Ушар нимэ дээрһээ бүхы дээрэ үдэрэй туршида Сталинградтай оршоно дайсанай гурбан моторной 50 транспортна самолетыгэ үгы хэбэн болоно.

Витбескэ партизануудай отряд дайшалагы олбуулгануудайнгаа 2 батраа 7 фашистскэ волостной управыне хяа буту сохихо, шоссейнэ харгынууд дээрэй 9 хувр-дэ галгажа, 340 нөмөцэ солдат ба офицерыгэ шохолон байгаа. Тэрэһээ гална тус отрядтай партизанууд дайсанай тмэрларгачин эшелонныгэ хамжуу худар халаан унагааба.

Сталинградһаа баруун-ургуур манай сэрэгүүд эзэлхон позициянууда бөхжүүлвэлэ, зарим үзэстүүд дээрэ урлагһаа дабишаа абадалаа үгэлжүүлвэлэ. Н-скэ союзниги 700 нөмөцэ солдат ба офицерыгэ, 8 танк, 3 хуалта машина, 74 автомашина, 7 эхэ буу үгы хэжэ, дайсанай 66 баянж ба ДЗОТ дайтангачин байгаа. Н-скэ частин танкистууд өхэ ажгалануудые туйлаба. Тус байдаанда элээр дайсанай 6 аматай 11 миллимет, 10 хуалта машина үгы хэбэн, 2 багачын нөмөцэ ябгаг сэрэгтэ хяа буту сохихон байгаа.

Центральна фронт дээрэ манай сэрэгүүд довтолгоо байдаануудаа үргэлжлүүлвэлэ. Ржевһээ ба

Декабриин 1-эй шүвнин туршида Сталинградтай оршондо ба Центральна фронт дээрэ манай сэрэгүүд түрүмшнээгэ зүвүүд гэжэ шэлгэн довтолгоо үргэлжлүүлвэлэ.

Сталинградтай оршондо манай сэрэгүүд буудалыгта байдаа хэжэ дайсанай жэжэхон бүлэгүүдэй атакыгэ сугаруудан сохбо. Гороной заводской хуобада артиллерийскэ будалгаар 9 нөмөцэ ДЗОТ ба бляндаж хандаргаһаан, 2 артиллерийскэ ба 4 минометно батарейн будалгын дарадаан байгаа. Гороной урза захата минометно будалгаар дайсанай ябгаг сэрэгүүдэй бошмолгэ таррагдхан байна.

Сталинградһаа баруун-хойгуур манай сэрэгүүд Дон мурнай зүвн эрьдэ довтолгоо хэбэ. Н-скэ частин бөөцүүд бөхжүүлэгдхон шувханта орохо замуй шэрэ гитлеровецүүдэй будалгын үүр болгон хэрэгжэ байлж, гэмтэгдхон 40 нөмөцэ таш булдан абаа. Тус байдаанда олон нөмөцэ солдат ба офицер үгы хэбэн. Дайсан болобо транспортна самолетуудаар Сталинградтай хамжууа байһан өлбөхүнөө бүлэгдэгдэе бохо хэрэгжэ ба этэ хоог асарха гэжэ хэлжэ. Манай летчиуд агараа 20 нөмөцэ самолетыгэ унагаагаад аэродромуд дээрэ «Юнкерс—52» гэгэ 30 нөмөцэ самолетыгэ унагаһан байна. Ушар нимэ дээрһээ бүхы дээрэ үдэрэй туршида Сталинградтай оршоно дайсанай гурбан моторной 50 транспортна самолетыгэ үгы хэбэн болоно.

Сталинградһаа баруун-ургуур манай сэрэгүүд эзэлхон позициянууда бөхжүүлвэлэ, зарим үзэстүүд дээрэ урлагһаа дабишаа абадалаа үгэлжүүлвэлэ. Н-скэ союзниги 700 нөмөцэ солдат ба офицерыгэ, 8 танк, 3 хуалта машина, 74 автомашина, 7 эхэ буу үгы хэжэ, дайсанай 66 баянж ба ДЗОТ дайтангачин байгаа. Н-скэ частин танкистууд өхэ ажгалануудые туйлаба. Тус байдаанда элээр дайсанай 6 аматай 11 миллимет, 10 хуалта машина үгы хэбэн, 2 багачын нөмөцэ ябгаг сэрэгтэ хяа буту сохихон байгаа.

Декабриин 1-эй шүвнин туршида Сталинградтай оршондо ба Центральна фронт дээрэ манай сэрэгүүд түрүмшнээгэ зүвүүд гэжэ шэлгэн довтолгоо үргэлжлүүлвэлэ.

Сталинградһаа баруун-хойгуур манай сэрэгүүд Дон мурнай зүвн эрьдэ довтолгоо хэбэ. Н-скэ частин бөөцүүд бөхжүүлэгдхон шувханта орохо замуй шэрэ гитлеровецүүдэй будалгын үүр болгон хэрэгжэ байлж, гэмтэгдхон 40 нөмөцэ таш булдан абаа. Тус байдаанда олон нөмөцэ солдат ба офицер үгы хэбэн. Дайсан болобо транспортна самолетуудаар Сталинградтай хамжууа байһан өлбөхүнөө бүлэгдэгдэе бохо хэрэгжэ ба этэ хоог асарха гэжэ хэлжэ. Манай летчиуд агараа 20 нөмөцэ самолетыгэ унагаагаад аэродромуд дээрэ «Юнкерс—52» гэгэ 30 нөмөцэ самолетыгэ унагаһан байна. Ушар нимэ дээрһээ бүхы дээрэ үдэрэй туршида Сталинградтай оршоно дайсанай гурбан моторной 50 транспортна самолетыгэ үгы хэбэн болоно.

Украинскэ ССР-эй Николаев городто немөцө-фашистскэ харь золинуудай эрлийг муукайгаабашалхан туйаг эзэлсэлгэ абаба. Гороной эзэлсэлд байха ведэе гитлеровецкэ банлитуд алана ам галан буужа байһан мангад хувчуудыгэ шохолон ба буулан алһан байгаа. Тус гороной хүч болон талһаа элэхини нөмөцүү каторжнэй худалдагч элэхээр үхсөөр Германи хулар ябуулаа. Үзэлхон зонгуудыгэ баалигтын худалдариг ябуулаа. Худалдаригэ гараагчид шаань саботаж гэжэ тоолоод, буулан алаха хуртар хатуу хэбэлгэ үзүүлэ. Октябриин эсэстэ фашистскэ асууршад тус городто эвдхэн хүмүүдэд гараагчид түлөө өлбөн ба алжал хэжэ шадахагчй 167 хүч шэрэ будан алаа. Николаев городто ажабайдал унажа унгаран дэ. Премиятинуудыгэ хэрэгжэ худалдаригүүд гэжэ эзэлхон шэрэй бүхы нөмөцүү советскэ патриотуудай үсэд шаань эсэргүүцүүлгэ ушарна. Эвээр дээрһээ нөмөцүүд түхөөрлөгүүдэй үзэгдэл Германи хуараа эсэжэ ахилаа.

Манай летчиудыгэ декабриин 1-дэ агарай байдаануудта 7 нөмөцэ самолетыгэ унагаага, аэродромуд дээрэ 20 самолетыгэ үгы хэбэ.

Сталинградһаа баруун-ургуур манай сэрэгүүд эзэлхон позициянууда бөхжүүлвэлэ, зарим үзэстүүд дээрэ урлагһаа дабишаа абадалаа үгэлжүүлвэлэ. Н-скэ союзниги 700 нөмөцэ солдат ба офицерыгэ, 8 танк, 3 хуалта машина, 74 автомашина, 7 эхэ буу үгы хэжэ, дайсанай 66 баянж ба ДЗОТ дайтангачин байгаа. Н-скэ частин танкистууд өхэ ажгалануудые туйлаба. Тус байдаанда элээр дайсанай 6 аматай 11 миллимет, 10 хуалта машина үгы хэбэн, 2 багачын нөмөцэ ябгаг сэрэгтэ хяа буту сохихон байгаа.

Самолетыгэ унагааба. Самолетодын эжжэжэ плөөдэ абаа.

Центральна фронт дээрэ манай сэрэгүүд довтолгоо үргэлжлүүлвэлэ хэдэн хууриг гаваруудыгэ эзэлэ. Ржев—Вязьмын харгыгэ оршондо манай частинууд дайсанай хамгаалгынгаа бөхжүүлвэлэ тус болгон тосхоние эзэлэ. Тус тосхой түлөө болодон байдаанда 500 нөмөцэ солдат ба офицер үгы хэбэн байгаа. Манай летчиудыгэ агарай байдаануудта 2 нөмөцэ самолет унагааһаан, эвдхэн артиллерийн будалгаар дайсанай 3 самолет үгы хэбэн байгаа.

Ленинградскэ областхо ябуулаа хэжэ байһан отрядтай бөхжүүлвэлэ партизанууд хамжуулыгэ хотон хамгаалаа, түмэр харгын 3 хуврэг тэйлгэ. Түмэр харгын тус үзэстэ дээрэ нөмөцүүдэй ябгаг зоосоголоо. Ленинградскэ партизануудай онсо нэгэ отряд нөмөцэ партизангай отрядтай зотолон дөрөнгэтэ довтолгоо хэбэ. Тус байдаанда 10 гитлеровецүүд үгы хэбэн.

Украинскэ ССР-эй Николаев городто немөцө-фашистскэ харь золинуудай эрлийг муукайгаабашалхан туйаг эзэлсэлгэ абаба. Гороной эзэлсэлд байха ведэе гитлеровецкэ банлитуд алана ам галан буужа байһан мангад хувчуудыгэ шохолон ба буулан алһан байгаа. Тус гороной хүч болон талһаа элэхини нөмөцүү каторжнэй худалдагч элэхээр үхсөөр Германи хулар ябуулаа. Үзэлхон зонгуудыгэ баалигтын худалдариг ябуулаа. Худалдаригэ гараагчид шаань саботаж гэжэ тоолоод, буулан алаха хуртар хатуу хэбэлгэ үзүүлэ. Октябриин эсэстэ фашистскэ асууршад тус городто эвдхэн хүмүүдэд гараагчид түлөө өлбөн ба алжал хэжэ шадахагчй 167 хүч шэрэ будан алаа. Николаев городто ажабайдал унажа унгаран дэ. Премиятинуудыгэ хэрэгжэ худалдаригүүд гэжэ эзэлхон шэрэй бүхы нөмөцүү советскэ патриотуудай үсэд шаань эсэргүүцүүлгэ ушарна. Эвээр дээрһээ нөмөцүүд түхөөрлөгүүдэй үзэгдэл Германи хуараа эсэжэ ахилаа.

Манай летчиудыгэ декабриин 1-дэ агарай байдаануудта 7 нөмөцэ самолетыгэ унагаага, аэродромуд дээрэ 20 самолетыгэ үгы хэбэ.

Сталинградһаа баруун-ургуур манай сэрэгүүд эзэлхон позициянууда бөхжүүлвэлэ, зарим үзэстүүд дээрэ урлагһаа дабишаа абадалаа үгэлжүүлвэлэ. Н-скэ союзниги 700 нөмөцэ солдат ба офицерыгэ, 8 танк, 3 хуалта машина, 74 автомашина, 7 эхэ буу үгы хэжэ, дайсанай 66 баянж ба ДЗОТ дайтангачин байгаа. Н-скэ частин танкистууд өхэ ажгалануудые туйлаба. Тус байдаанда элээр дайсанай 6 аматай 11 миллимет, 10 хуалта машина үгы хэбэн, 2 багачын нөмөцэ ябгаг сэрэгтэ хяа буту сохихон байгаа.

Африкада союзнигуудай командованин түлөөлөгшэдэй зүвлөөн

ЛОНДОН, декабриин 1. (ТАСС). Рейтер агентствын мэдээсэлээр Эйфээр, английскэ авиацин маршал Теддер гэжэ Дуэтын Востогто байгаа американа агаарай сэрэгтэй хүсөөнүүдэ командлагаша генерал-майор Бреретонтой хамта Египтиһээ Баруун-Хойто Африкада оршоно, гэжэ генерал Эйзенхауэр гэгшгэтэй эвдхөө тэбэн байна. Мүн гэгшгэ союзнигуудай сэрэгтэй командованин бусад түлөөлөгшөһөө байлсба гэбэл: аугирад Квинтингам, генерал Кларк, генерал майор Дуэнтэй гэгшгэд болоно. Генерал Бреретон Египтиһээ бусад эрээл байхалаа, тус эвдхөөн угаа халгалгатай резултатуудые үгэбэ гэжэ мэдүүлэ.

Германскэ офицерүүдэ буудан алаба

НЬЮ-Йорк, декабриин 1. (ТАСС). Юнайтед Пресс агентствын дамжуулан халаа, хүсэл найдалтай мэдээсэлэй ёһоор, Осло шаатар Америкэ гэгшгэ хэрэгжэ 71 германскэ офицерүүд советскэ германскэ фронт дээрэ ошодоһоо арасаһанайгаа түлөө буудуулан алагдаа гэжэ.

Болгаридэ антигитлеровскэ нанал бодол эхэдэнэ

СОФИЯ, декабриин 1. (ТАСС). Эвдхэн интеллигенциин дунда антигитлеровскэ нанал бодол эхэдэнэ байһан ушарһаа Болгарини зонхилохотой мэдлэ түвшнүүдэд ороно. «Зора» гэгшгэ газетэ болбо «Интеллигенциин үүрэг» гэгшгэ гаршартай генерал Луювай статья тунхаглаба. Интеллигенциин «үчтэжэ үүрэгтэй байһон» тэмдэгдэ, тэрэ автор болбо нэгэ бөхжөө: Хойто-Африкада сэрэгүүдэй буудалгын дайсанай амжалта дээрһээ манай интеллигенциин зарыманайг дунда үзэл алаалаа хуланга болохо байһанин бидэнэй сэдхэлые зоосогоно. Дуржигдхан баримта болбо зарим хүсөөтэй осон гүрэнүүд дунда сэрэгтэ цилдхон мэтээр харагдана. Тийн Луюв болбо осон гүрэнүүдэй ялаха байһанда албаа бөхжэ түрээ ябалдыгэ орхиты гэжэ интеллигенцие аридаа.

Зураг дээр: Нэгэ авиациной корабель.

Гитлеровецүүд французскэ армие тараана байна

ЛОНДОН, декабриин 1. (ТАСС). Рейтер агентствын дамжуулан халаа, нөмөцүү Французскэ армий ба флотые угаа түргэлээр буудуулан тараана гэжэ.

Тулоной патриотуудые хэлэхэ гэмэ Гитлер бэлдхэнэ

ЛОНДОН, декабриин 1. (ТАСС). Гамас Офи агентствын дамжуулан халаа Тулоной байгаа француос флотые убада шэнгэтэй гүхэй захиралта үгэлхэй түлөө харюусалгатай хүсөөнүе сүлжэ гэжэ Параж Виши ба Берлинэ бөхжүжэ байна гэжэ. Гитлер болбо «русскэ процесс» шэнгэ тэмэ унжарай юмэ дагдаа хэлэвч байха гэжэ Виши дэ мэдүүлэ хэбэрлэй. Мүнөө гүрэн дэлгэ хэлэ комиссо тэмдэгдэ. Тэрэһэй үгэлхөрн шюуса дагда байха юм хэ, тийгээ тэбэр 3 хонгод ээ өлбөхүнөө тобишолонуудые Гитлерэ үзүүлэ байха болоно. Спелкына тэрбул өлбөгөө заседанике шюуаар хэлэ байна. Мүнөө хэдэн арбай офицерүүд, маршротуу ба граждаска хүсөөд арестовалагдаа.

Хойто Африкадахи сэрэгтэй ябуулганууд

ЛОНДОН, (ТАСС). Хойто-Африкада байгаа союзнигуудай эсэргэе хүсөөнүүдэй шгабай комиснико соо хэлэхэ халаа Туниста осон гүрэнүүдэй сэрэгүүд бөө хамгаалаа байдаануудые хэжэ тунхаглаба гэжэ. Урлагһаа контраста хэлбэригөө хүчлээр дайсанай сэрэгүүд өлбөхүнөө

Румынскэ арми уголовнигуудаар нэмжэ байна

СПАМБУЛ, декабриин 1. (ТАСС). Румынскэ арми болбо хэрэгжүүлэ болохогүй өгэ гэгшгэ хоролто ороно. Шаркаташадай олон

хүсэж болохон. Эхэ оронойнгоо эрхэ сүлөөтэй ба бөө даани байһаны түлөө партизануудай хэжэ байгаа армян байхан хамгаалыгэ фашистскэ хара нөмөцүүд хэзээшэ зоосогоо шадахагчй! Советскэ Союзай ардуудай рб найрамдал ба нэгдэнги байһанин фронтдо ба Улаан Армида тийлэй үнүүлжэ байһан үргэжэ гүша хамжа дээрһээ эли харагдана. Хамга бүхы советскэ республиканыууда фабрика ба заводудай хүмүүдэйгэ улам үргөөр дэлгэржэ, танк, самолет, үзэр буу болон бусад олон янзын буу зэбсэг, һомо хэрэгсэлүүдые үйлдэрилан гаргах абадал өгэ болохо байна.

Ливидэхн сэрэгтэй ябуулганууд

ЛОНДОН, декабриин 1. (ТАСС). Дуэтын Востогто байгаа английскэ эсэргэе хүсөөнүүдэй командована элэхэтэ комиснико соого мэдээсэлээр халаа, үсөөр английскэ флотуудай сэрэгүүд Эль-Агейлай шаатар эвдхонгэй ябуула хэбэ гэнэ. Англискэ авиаци болбо баруун Иранайга ба дайсанай түрүү позицияуд дээгүүр ябуулагуудаа хэбэ.

ХОЙТО ИТАЛИНАА УЛАД ЗОН ЗУГАДАНА БАЙНА

НЬЮ-Йорк, (ТАСС). Юнайтед Пресс агентствын мэдээсэлээр Эйфээр, английскэ авиацин маршал Теддер гэжэ Дуэтын Востогто байгаа американа агаарай сэрэгтэй хүсөөнүүдэ командлагаша генерал-майор Бреретонтой хамта Египтиһээ Баруун-Хойто Африкада оршоно, гэжэ генерал Эйзенхауэр гэгшгэтэй эвдхөө тэбэн байна. Мүн гэгшгэ союзнигуудай сэрэгтэй командованин бусад түлөөлөгшөһөө байлсба гэбэл: аугирад Квинтингам, генерал Кларк, генерал майор Дуэнтэй гэгшгэд болоно. Генерал Бреретон Египтиһээ бусад эрээл байхалаа, тус эвдхөөн угаа халгалгатай резултатуудые үгэбэ гэжэ мэдүүлэ.

Энэ агуу хэбэ тэмдэгтэ өөрчлөгөө юм хэ, лозоведен үкхэр Сталинаар зоригжуулагдхан СССР-эй ардууд дайсаала дараа ичлгатай шэрээжэ байһат. Тэдэр халаа Сталинскэ Конституци соо бөхжүүлгэ агуу өгэ алаглануудые тү оройнгоо нэрэ түрэ ба элэ сүлөө аршаа абахан дабага.

Харюусалгата редакторай аргомшэ Ц. ГАЛСАНОВ.

Советскэ засаг болбо арадуудай национальна гүрэнэй байгууладтыгэ хүгжөөжэ хэрэгтэ шэнэ эпохо нэгдэл, хамаг бүхы арал зоондо национальна хүтэжэлгын эрхэ сүлөө олгоһон, тэдэниг нэгдэмэл соловна гүрэнэй системэтэй болгоно, тэдэниг хоорондохи хани барисааныг бөхжүүлвэлэ байна юм.

Социалистическэ революциин эрхэ бүхы агуу хэбэ идэлтанууд арадуудай эб найрамдалтай ба агадүүгэй хани барисаагай Конституци болбо Сталинскэ Конституци соо бөхжүүлгэн бешгэлхэй, тус Конституциин 6 жэлэй ойнь 1942 оной декабриин 5-да гүйсхөө байна.

Советскэ Союзда эсэргүү гэгшгэ муулай ба булгаралтын дай хэжэ ахилхалгэ гитлеровскэ шайха болбо советскэ арадуудай гүрэнэй хэдбэ баянбагчта бича бича болбо байха гэжэ бөхжөн байгаа. Тэд советскэ байгуулагтын эбдэрэн унажа гэжэ дайсанай бодомжолхон хара батанын буруу түршөө. Советскэ гүрэн элэн олон хүмэ хулар бэрхшэлүүдые үзэхэһин, немөцө-фашистскэ сэрэгтэй машинин сэлхитгөө болохо унагаүй бийлаха байгаа, харин хэзээ-хэзээ өлбөхүнөө үзүүр тогтууртай бича болонхой.

Олоннациональна советскэ гүрэн яакалаа нимэ хүдэлгэнгэй бүхэ байһаб, советскэ политическэ байгууладтыгэ янхр хүсөөн бичажүүлэ гэжэбэ? Советүүдэй олоннациональна байгуулагтын түлхэгдэнэ нэгэн тулгуурныг халаа советскэ арадуудай ба найрамдал болно. Эсэгэ олоноо хамгаалгын дайнай үгы байдалаа агад зөной хоорондохи эб найрамдал болбо нөмөцө булгаралтын эсэргүү СССР-эй хамга бүхы үндэһе ялаһанай арал зонхон нэгдэмэл дайшалхы лагерь бешгхон агуу хэбэ хүсэн мүн.

Тийн, мүнөө Советскэ Союзна нацистуудай хоолондохи эбдэрэнгүй бича хани барисаан байгуулагдхан ушар халаа советскэ гүрэнэе элэн байгуулагдхан

СССР-эй арадуудай дайшалхы нэгдэл

А. ГОРКИН
СССР-эй Верховно Советдэй Президиумай секретарь

Ленин ба Сталин болбо большевикскэ национальна политикые бай болохо һэн. Тэдэр халаа национальна политикые эсэргөө хэжэ хамга бүхы үндэһе ялаһанай арал зон политическэ тэгшэ эрхэй байха, хамаг бүхы националь шайхан мургалтэй дээрэ болодоо харагдхон абадалаа болоулха, арадууд дээрэ дүврэн сүлээр тэйлгэр гүрэнэй байгуулаа тухай эрхэ зоосогоһон байгаа.

Ленин ба Сталин болбо большевикскэ национальна политикые бай болохо һэн. Тэдэр халаа национальна политикые эсэргөө хэжэ хамга бүхы үндэһе ялаһанай арал зон политическэ тэгшэ эрхэй байха, хамаг бүхы националь шайхан мургалтэй дээрэ болодоо харагдхон абадалаа болоулха, арадууд дээрэ дүврэн сүлээр тэйлгэр гүрэнэй байгуулаа тухай эрхэ зоосогоһон байгаа.

Гансаг нимэ үзэхөөр демократическэ үчтэһе һуури дээрэ арадуудай хоорондохи эб найрамдалые бөхжүүлжэ болохо байгаа. Эвээр, ленинско-сталинскэ национальна политикэ хара гансаг арал зонной политическэ тэгшэ эрхэйтэй байха идэй зоосогоод дүврэ бэшэ.

Хамга бүхы советскэ республиканыууда түрэлхилхэл дээрэн бүтээ нийтын экин һуруулы ябуулагдана, дунда ба дээдэ һурууланууд олоор байгуулагдаа, хүч зонхон хүмэ үргэлжэ дээрэн эрхэһээ һураха абадал туйлагдаа. Хаа-хаагүйгэй национальна интеллигенциин олон тоото кэдрүүд уршажа гүрэнэ, Наука, литература ба искусствэ агаар хувжжэ өлбө дөбжэбэ.